

Deficit de 3,6% din PIB, în prima jumătate a anului

Executia bugetului general consolidat în primele șase luni ale anului 2024 s-a încheiat cu un deficit de 63,67 miliarde lei, respectiv 3,6% din PIB, fata de deficitul de 37,21 miliarde lei, respectiv 2,32% din PIB aferent celor șase luni ale anului 2023, potrivit datelor Ministerului de Finante, date vineri publicitatii.

În primele cinci luni, deficitul înregistrat a fost de 60,10 miliarde lei, respectiv 3,4% din PIB.

Veniturile totale au însumat 275,50 miliarde lei în prima jumătate a anului 2024, înregistrând o creștere de 13,5% (an/an), susținuta de încasarile din venituri curente - contributi de asigurari, TVA, impozit pe salarii, impozit pe profit si venituri nefiscale.

Încasarile din impozitul pe salarii si venit au totalizat 24,92 miliarde lei, consemnând o dinamica pozitiva de 20,4% (an/an). Veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 20,3%, peste evolutia fondului de salarii din economie (17,5%1), evolutia acestei categorii de încasari fiind influentata de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara si a activitatilor de creare de programe pentru calculator (OUG nr. 93/20232 si Legea nr. 296/20233), precum si majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata (HG nr. 900/2023).

Totodata, evolutii pozitive au fost înregistrate si în cazul încasarilor din impozitul pe veniturile din pensii (58,2%4) si aferente declaratiei unice (13,0%). Pe de alta parte, desi în ameliorare, dinamica încasarilor din impozitul pe dividende ramâne în teritoriul negativ (-11,5%), pe fondul efectului de baza ridicat din ianuarie 2023 (cresterea semnificativa a dividendelor distribuite în baza situatiilor financiare interimare întocmite în cursul anului 2022, cu retinerea cotei de impozit de 5%).

Contributiile de asigurari au înregistrat 92,75 miliarde lei, în creștere cu 20,8% (an/an), peste evolutia fondului de salarii din economie. Evolutia acestor încasari a fost influentata pozitiv de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara si a activitatilor de creare de programe pentru calculator si plata CASS pentru tichete de masa si vouchere de vacanta (Legea nr. 296/2023), majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata (HG nr. 900/2023) si majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata pentru sectoarele constructii, agricol si industria alimentara (OUG nr. 93/2023), iar negativ de restituirea sumelor retinute cu titlu de CASS din veniturile din pensii (efect bugetar de -0,14 miliarde lei, conform OUG nr. 4/2023).

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 15,54 miliarde lei, consemnând o creștere de 22,0% (an/an), susținuta de avansul veniturilor din impozitul pe profit, inclusiv impozitul minim pe cifra de afaceri de la agentii economici si impozitul pe profit de la banci comerciale, atenuata însa usor de redirectionarea din impozitul pe profit a sumei pentru efectuarea de sponsorizari si/sau acte de mecenat, conform Legii nr. 322/2021 (-0,4 miliarde lei).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 57,10 miliarde lei, în creștere cu 17,3% (an/an). De asemenea, valoarea restituirilor de TVA s-a majorat cu 3,9% fata de nivelul rambursat în aceeași perioada a anului trecut (14,96 miliarde lei în ianuarie - iunie 2024, comparativ cu 14,40 miliarde lei în ianuarie - iunie 2023). Evolutia încasarilor din taxa pe valoare adaugata a fost susținuta si de modificarile fiscale aduse prin Legea nr. 296/2023, precum cresterea cotei de TVA pentru alimente cu zahar adaugat (peste 10 grame/100 grame produs), pentru dreptul de utilizare a facilitatilor sportive, transportul de persoane în scop turistic, pentru livrarea locuintelor ca parte a politicii sociale, livrarea si instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de caldura si alte sisteme de încălzire de înalta eficienta.

Veniturile din accize au însumat 19,63 miliarde lei, înregistrând o creștere de 10,8%, susținuta de sporul încasarilor din accizele pentru produsele energetice (+20,2%), în contextul unei evolutii pozitive a consumului de carburanti. Totodata, dinamica încasarilor din accizele pentru produsele din tutun si-a atenuat declinul (-1,8%), pe fondul avansului pozitiv semnificativ din perioada mai - iunie a.c.

Veniturile nefiscale au însumat 26,64 miliarde lei, înregistrând un avans de 19,5% (an/an), susținut de încasarile din dividende.

Sumele rambursate de Uniunea Europeana în contul platilor efectuate si donatii au totalizat 19,15 miliarde lei, în scadere cu 11,7% (an/an).

Cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 339,17 miliarde lei au crescut în termeni nominali cu 21,2% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. Exprimata ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe primele șase luni ale anului 2024 au înregistrat o creștere cu 1,8 puncte procentuale fata de aceeași perioada a anului 2023, de la 17,4% din PIB la 19,2% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 77,65 miliarde lei, în creștere cu 23,1% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. Exprimata ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezinta un nivel de 4,4% din PIB, cu 0,5 puncte procentuale mai mari fata de aceeași perioada a anului precedent, tinând cont de creșterile salariale acordate în anul 2023.

Cheltuielile cu bunuri si servicii au fost de 45,07 miliarde lei, în creștere cu 24,9% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. O

crestere se reflecta la bugetele locale, respectiv 17,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, precum și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate de 27,0% pentru decontarea medicamentelor cu și fără contribuție personală și a medicamentelor utilizate în programele naționale de sănătate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 17,61 miliarde lei, cu 1,66 miliarde lei mai mari față de aceeași perioadă a anului precedent.

Cheltuielile cu asistența socială au fost de 109,76 miliarde lei în creștere cu 12,3% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Evoluția cheltuielilor cu asistența socială a fost influențată, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2024, cu 13,8% a punctului de pensie, respectiv de la 1.785 lei la 2.032 lei, a indemnizației sociale pentru pensionari (pensia minimă) de la 1.125 lei la 1.281 lei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2023 din 29 noiembrie 2023 privind sistemul public de pensii.

Cheltuielile cu asistența socială au fost influențate și de plățile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrică și gaze naturale, respectiv pe cele șase luni ale anului 2024, au fost în sumă de 1,93 miliarde lei.

Cheltuielile cu subvențiile au fost de 9,06 miliarde lei, în principal, această sumă reprezintă subvenții pentru transportul de călători, pentru sprijinirea producătorilor agricoli, precum și pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale al consumatorilor noncasnici (935,41 milioane lei) care reprezintă 10,32% din total subvenții.

Alte cheltuieli au fost de 8,66 miliarde lei, reprezentând în principal, burse pentru elevi și studenți, susținerea cultelor, despăgubiri civile, sume aferente titlurilor de plată emise de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților potrivit Legii nr. 165/2013 și a Legii nr. 164/2014.

Cheltuielile privind proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subvențiile de la Uniunea Europeană aferente agriculturii) au fost de 24,48 miliarde lei.

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în valoare de 46,27 miliarde lei, fiind de 1,41 ori mai mari față de aceeași perioadă a anului precedent, când au fost în valoare de 32,80 miliarde lei.